

Daniel qelqa - Pachak iskayniyuq

Kachaqpa Kimsa Kutin Churakuynin: Willakuy Qhelqapi Rimaqkunapa Kallpanta Qawachiy

Jeff Pippenger
2024-02-29

Elíasqa kimsa kuti churakusqanqa willakuyta, willakuqta, hinallataq kuyuyta rimarin Diospa kamachiynin juzgamientonpa pacha tiempopi, chayqa qallarin Estados Unidospi domingo kamachiyan hinaspa qatiqmi kan probación wisq'akusqankama. Chay kamachiynin juzgamientonqa astawan kallpachakun huk pacha Diospa juzgamienton misericordian churakusqa kasqanmantam, chay pacha kama paypa juzgamientonkuna mana misericordian qichusqa qichusqa t'aqwisqa kachkanku qanchis qhipa unquykuna ukhupi.

Kimsak kutichisqa Kachaqpa Ñanninta wakichiq chay Kimsa kuti churakusqan, Paktopa Kachaqpaq ñanta wakichipaqqa, Diospa tapukuy taripaypa tukukuypi kasqan pacha ukhupi yachachiyta, kachaqta, hinallataq kuyuyta rimapan, chay pachata riqsichispa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa sellakusqan pacha kasqanta. Chay pacha tukukun ñam qayllam hamuq Domingo kamachiyan Estados Unidos llaqtapi, chaypim Diospa ruranan taripaykuna qallarin.

Juan Bautistaqa Cristopaq ñanta waqichirqa, Pacto nisqapa Mensajeronta, pacto nisqata takyachinampaq Danielpa qanchis chunka iskayniyuq t'aqapi, iskay chunka qanchisniyuq versículopi nisqaman hunt'aspa. Chayta ruwaspanmi Cristopaqpas ñanta waqichirqa, paypa templanman utqaylla hamunampaq hinaspa Levípa churinkunata mayllanampaq; chaytan ruwarqa kimsa wata chawpi yoq ministerionpa qallariyninpi hinallataq tukukuyninpi. Literal templopa mayllayninqa unancharqan alma templota mayllay llamk'ayninta, Levípa churinkuna hina rikuchisqa runakunapi.

Paypa cheqaqta limpiayta rurasqanmantaqa profecía hunt'asqanmi karqa, hinaspaq Juan qelqapi iskay kaq capítulo, chunka kimsayumanta iskay chunka iskayniyuq versokunakama chay llamk'ayta hunt'aspaqa, Santo Espírituqa disipulokunata pucharqa Yuraq Ñawpaq Testamento huk pasajeta yuyarinankupa; chay pasajetaq paypa disipulokunata limpiaypi, qhelliya orqoypi ima llamk'ayninmanta karqa, Malakías kimsa hunt'asqanman hina.

Juan qelqapi, Cristo sut'incharqanmi aycha Templo tuñichisqa kaptin, kikinmi kimsa p'unchaypi hatarichispa oqarisqanta. Simi hap'isqa judíokunawan rimanakusqanpi yapasqataqmi Herodespa rurasqan cheqaq Templo musuqchasqa kasqanmanta, hinaspa chay wata kikillanpi tukukuq kasqanmantapas, tawa chunka suqta watakunaña pasarusqanta. Jesúsqa discipulonkunaga ch'uyaqachirqa huk rikuchiywan, chayqa profético nisqa simiman tupaq kamachikunayumanta huknin karqan, mayqintachus Jesúsqa Kikinpá Simin ukhupi churapusqan, angelkunapa rurayninwan, Espíritu Santopa rurayninwan, hinaspa profetakunapa rurayninwan.

Paymi qhawaq willakuy hina churarqan, chaypi literal kaqmi espiritual kaqta rikuchin. Churarqanmi qhawaq kichana “chusku chunka suqta” yupayta, templopa unanchaqnin hina.

“Chusku chunka suqta” karqan p’unchawkuna yupaynin, chaykama Moises orqopi kaspá templopaq kamachiykunata chaskirqan. “Chusku chunka suqta” runa templota ruwachiq cromosomakuna yupayninmi. “Chusku chunka suqta” watakuna yupaymi (1798 manta 1844 kama) hunt’akurqan espiritual templota kutichispa sayarichiypi, mayqinchus paganismoq chakiwan sarusqa karqan, hinaspa chaymanta papalismoqwanpas.

Ishkay Templota pichaychasqankunaqa kikinchasqayumi: kimsa p’unchawqa tawa chunka suqta wataman hina kasqanta. Chaypiqa kananmi nisqaqa: literal nisqaqa espiritual nisqanta rikuchin. Chayqa prophesiapa hunt’akusqantapas, hinaspa prophesiapa willakusqantapas rikuchirqan. Ishkay pichaychasqakunaqa huk cheqaq kayta rikuchin, mayqen clase runakunapa mana allin unanchasqan, huk clase runakunamanri sut’inchasqa.

Iskay pichqa pichqaykunapa rikuchin huk pacha unayta maypichus Diospa iglesianqa millayllaña qechusqa kashan chaykama, hinamanta paykunapa “machaq wayk’ukunaq huachun miraynin” nirqanku, señalta maskhashaqkuna, mayqinichus chay señalqa kikiñanpi sut’inchasqa paykunaman, imaraykuchus qusqayku señalqa sapallam templo urmachisqa kasqanmanta señalmi, mayqan temploqa kimsa punchawpi hatarichisqa.

Mach’aq waynaqkuna ayllu, imaynataq qankuna mana allin kaspaykichis allin imakunata rimayta atinkichis? sonqomanta hunt’asqa kasqanmantam simi rimarin.... Chaymanta wakin qillqaqkuna, fariseokunawan kуска, kutichirqaku, nispá: Yachachiq, qanmanta huk señalta rikuyta munayku. Ichataq pay kutichispa nirqan paykunata: Mana allin hinaspa waqllikuq miraymi huk señalta mask’an; manataq ima señalpas qusqachu kanqa, aswanpas profeta Jonásqa señalman. Ichaqa imaynachus Jonás kimsa punchaw hinaspa kimsa tuta hatun challwapa wiksa ukunpi karqan, chay hinallataq Runapa Churin kimsa punchaw hinaspa kimsa tuta allpapa sonqonpi kanqa. Mateo 12:34, 38–40.

Kay llapa profética puriyinkunaqa rikuchisqa kachkan Kinsa hunt’asqankunapipas Pacto qhapaq Chaskiqninpa usqhaylla hamusqanpi Templonman, imaynan Juan qelqapi iskay kaq capítulo nisqapi rurasqan hina.

Judiokunapa Pascua fiestankupaq p’unchayninña qayllamushaspa, Jesusqa Jerusalén llaqtaman wicharqan. Hinaspan templopi tarirqan wakakunata, ovejakunata, urpikunayuqta rantikuypi kaqkunata, qolqeta tikraqkunatapas tiyaykachasqata. Huch’uy waskakunamanta huk azoteta ruraytawan, llapantata templomanta qarqorqan, ovejakunatapas, wakakunatapas; qolqeta tikraqkunapa qolqentapas ch’iqchirparqan, mesankunatapas tikrarparqan. Urpikuna rantikuqkunatataq nirqan: Kaykunata kaymanta apaychik; Ama Yayaypa wasinta rantikuy wasita ruraychikchu, nispá. Hinaqtin disipulonkuna yuyarirqanku qelqasqa kasqanta: Wasiyki rayku ruphay munakuymi mikhuwarqun, nispá. Chaymantataq judiokuna kutichispa nirqanku: Kaykunata ruwashaqtiykiqa, ima señalta qawachiwankiku? nispá. Jesusqa kutichispa nirqan: Kay templota urmachiychik, kimsa p’unchaypiñataq sayarichisqa, nispá. Hinaqtin judiokuna nirqanku: Tawa chunka suqta watata kay templo ruwasqa karqan, qanrí kimsa p’unchayllapitaq hatarichinkichu? nispá. Ichaqa payqa rimarqan cuerponpa templomanta. Chayrayku wañusqakunamanta kawsarimpusqan qhepaman, disipulonkuna yuyarirqanku kayta paypa nisqanta; hinaspan qelqastapas, Jesuspa nisqan simitapas creenqaku. Juan 2:13–22.

Pactopa Kachaga churi Levip churinakunata mayllanankupaqmi karqan, chaymanta hinallataq q'umichinankupaq, "qullqi" hina, mayqinchus Diospa Siminta rikuchin, chaymanta "quri" hina, mayqinchus iñiyiniyta rikuchin. Pactopa Kachaganqa yachachisqan runankunata mayllanqa karqan paypa profetiku "siminpi" "iñininkuta" wiñachispa. Chay profetiku simiqa mayllanapaqmi wakichisqa karqan, ichaga hinallataq q'umichinapaqpas. Paypa profetiku Siminqa sapa kuti huk pruebata rikuchin; paypa profetiku Siminwanmi Levip churinakuna q'umichisqa kanku chay p'unchaykunapi, maypachachus usqhaylla hamun templonman.

“Paypa abaniconqa makimpi kashan, hinaspanmi era-ninta tukuyta allinta pichananpaq, trigonta waqaychanan wasiman huñunanpaq.” Mateo 3:12. Kayqa huk pichay pacha karqan. Cheqaq kay simikunawanmi qaspaqa trigo-manta rakisqa karqan. Achka runakunaqa ancha yanqa hatunchakusqa, kikinkunallapi allin yuyakusqa kasqankurayku ama yachachisqa anyayta chaskinanpaq, hinallataq kay pachata munasqankurayku pisi sonqoyoq kawsayta ama chaskinanpaq, Jesusmanta karunchakusqanku. Kunanpas achkakunaqa chayllatataqmi ruwashanku. Almakunaqa kunan punchawpas pruebanakunku, imaynachus Capernaum sinagogapi chay disipulokuna pruebanakusqanku hina. Cheqaq kay sunquman chayasqa kaptinmi, paykuna rikunku kawsayninkuqa mana Diospa munayninman hina kasqanta. Rikunkutaqmi kikinkupi tukuy laya tikraypa necesidadninta; ichaga mana munankuchu sapanmanta qichukuyta mañaq llamkayta hap'iyta. Chayraykum huchankuna rikuchisqa kaptin phiñakunku. Piñakuywanmi ripunku, imaynachus disipulokuna Jesusmanta ripurqanku, rimarispa: ‘Kay simiqa sasa simim; ¿pitaq uyariyta atinman?’” El Deseado de Todas las Gentes, 392.

Chay “almakuna pruebapi churaskakuna” “Capernaummanta sinagogapi” mana munarqankuchu entiendiya, Cristo paykunata nirqan hina paypa aychanta mikunankupaq, yawarninta upyanankupaq, chaypiqa literal cuerponwanmi huk verdad espiritualta willakushan karqa. Chayqa kikinlla profético rikch'akuymi karqa templo-manta rurasqan, Juan capítulo iskaypi. Imayna literal kaq ñawpaqta hamun, hinallataq espiritual kaqta representan nisqa principioqa “huk sasa rimay” hina reqsiskata, paykuna mana munarqankuchu “uyariyta”, chayrayku kutirispanku paywan purirqankuchu. Chayqa pasaran Juan capítulo soqta, versículo soqta chunka soqta (666) nisqapi, chaymi utqaylla hamuq domingo leyta representan, chay leyqa octubre 22, 1844 nisqawan tipificasqa karqa, chaymantaq Calvario cruzwan tipificasqa karqa.

Chaymanta pacha, achka discípolonkunanañataq qhepaman kutirqanku, manataqmi paywan kуска purirqankuchu. Juan 6:66.

Juan qelqa iskay kaqpi, Espíritu Santoqa disipulokunapa yuyayninkuta pusarqan Diospa celonmanta rimaykachasqa profecía “yuyarinankupaq”; chaymanta “celoso” nisqa simiqa “envidioso” nisqawan kikin simim in Hebreo simipipas Griego simipipas.

Wasiykupa wasiykimanta mikhuwarqan ñuqata; qamta k'amisqankuq k'amisqankupas ñuqaman urmaykuwarqan. Salmos 69:9.

Diospa ch'ama munaynin, paypa qillqakuynin kasqanrayku, rikuchin Diospa kayninmanta huk ima kaptinpas qillqakuq Dios hina, chay qillqakuyninta rikuchispa kimsa kaq, tawa kaq miraykunapi

payta cheqniqkunaman churan. Juan qhelqapi iskay kaq t'aqapi, Espíritu Santoqa churaykarqan pactata nispá, Purificación rurasqa Alianzaq Chaskiqninwanqa tawa kaq, tukuynin miraypi hunt'akun, ichaqa sapa kutiqa wakin kimsa kaq miraymanta kachkallankum final miraypa copa hunt'akusqan p'unchawkamalla. Chay mirayqa wañuchiq machaq waylluywan q'ewakuyuq miraymi.

Moisésqa tawa kaq mirayta qhawarqan, hinaspataq chay pacha Moisésqa tawa chunka suqniyuq p'unchawkuna ukhupi templota sayachinapaq yachachisqa karqan. Chay p'unchawkunapin kamachikuyta chaskirqan, maypichus iskay kaq kamachikuypi sut'inchasqa kashan Diospa envidian tawañiqi kasqanta qispichispa rikuchisqanta kimsa kaq, tawa kaq miraykunapi.

Hinaspan Abramtam nirqan: Cheqaqta yachay, mirayniykikuna huk allpapi, mana paykunapaq kaqpi, wayqeriy hina kawsanqaku, paykunatataq sirvinqaku; paykunataq ñak'arichinqaku tawa pachak watakuna. Chay sirvisqanku nacióntapas ñoqaqa juzgasqaq; chaymantaq hatun qhapaq kaywan lloqsinqaku. Qamtaq taytaykikunaman hawka kaypi rinqanki; allin machu kaypi pampasqa kanki. Ichataq tawa miraypi kayman kutimunqaku; Amorreo runakunapa mana alli rurasqankutaqa manaraq hunt'asqachu. Génesis 15:13–16.

Ñawpa Israelpa qhipa mirayninpi, Pedroq “espiritual wasi” nisqan cristianokuna iglesiapa templon sayarichisqa karqan. Chay pacha Diosqa iskay kuti celonwan rikuchikurqan, kallpachakusqanpi temploqa picharqan. 1844 watapi Diosqa Milleritakunapa espiritual templonta hatarichirqan, hinaspataq huk kutitawan ñawpaq akllakusqa runakunata saqerqan. Chay historiapi Paktopa Kachaqninqa usqhaylla hamurqan 1844 watapa octubre killapa 22 p'unchayninpi.

Paypa rikch'arisqankam karqan William Millerpa willakuyninwan. Protestantekunapas Milleritakunapas 1844 wata, octubre 22 p'unchayman qayllaykuspa, iskay clasekunam pruebaman churakusqaku. Protestantepa pruebanninqa tukukuy pacha chayamusqanpi chayamurqan ñawpaq angelpa hamuyninwan 1798 watapi. Chay willakuy, Levípa churinkunata iskayninta “limp'iyta hinaspa ch'uyanchayta” ruwananpaq kaq, 1831 watapi kamachisqa hina sut'ichasqa qhepam, protestantekunapa prueban qallariykurqan ñawpaq angelpa willakuynin atiyiniyuqchasqa kasqanwan 1840 wata, agosto 11 p'unchaypi. 1844 wata, abril 19 p'unchaypi, protestantekuna chay pruebatam mana atirqakuchu, hinaspan Babiloniapa ususinkuna tukurqaku.

Chayqa iskay ñiqin angelqa chayamurqa; chaymantataq Milleritakunaq iñiyininqa pruebayman churakurqa, hinallataq huk pichaypas, qichuy pichaypas hunt'akurqa. Iskay ñiqin angelpa willakuynin atiyiniyuqchasqa kaptin Exeter camp meetingpi agosto killapa chunka iskayniyuq p'unchaymanta chunka qanchisniyuq p'unchaykama, Milleritakunaq rakisqa kayninqa, yachaq Milleritakunaq mana yachaq Milleritakunamanta t'aqasqa kayninqa, hunt'akurqa.

Yachaqkuna hinaspa mana yuyayniyoqkuna ukhupi sapaqchayninqa karqan aceite, chaymi Chaupi Tuta Qapariyninpa profético willakuynin karqan. Kimsa kaq angel 1844 watapi octubre killapa 22 p'unchawninpi chayamuptin, temploqa hatarichisqaña karqan (tawa chunka suqta watakunapi). Chay pachapin Pactopa Qillqachaqnin qhepaman chaylla hamurqan Temploman.

“Cristopa shamusqanmanta, ñuqanchikpa Hatun Sacerdoten hina, aswan Santo lugarman, santuario pichanapaq, Daniel 8:14pi rikuchisqa; Runapa Churinpa shamusqanmanta Unay P’unchawkunaq Ñawpaqenman, Daniel 7:13pi qhawachisqa hina; hinaspa Señorpa hamusqanmanta Templonman, Malaquías willakusqanman hina ñawpaqmanta willasqa, kaykunaqa hukllañam chay kikin ruwaypa nisqankuna; kaytaq hinallataq casarakuyman noviopa hamusqanwan rikuchisqa, Cristoq chunka sipaskunamanta parabolampi, Mateo 25pi nisqan hina.” The Great Controversy, 426.

Chaymiqa, Ñawpaq Rimanakuypa Kachaqninqa llamk’aynta qallarisqa, Millerita yachaq qatiqkuna pichaspa ch’uyaqchaspa, Malakías qillqapa kimsa kaq t’aqapi Levípa churinkuna nisqakuna hina riqsisqa.

Achka runakunaqa, ñawpaq kaq huk ñiqin angelpa willakuyninwan, iskay kaq angelpa willakuyninwanpas Novioman tinkuq lloqsirqanku, paykunaqa kinsa kaqta mana chaskirqankuchu, kay pachaman qusqayki qhipa, tukuyta watukuq willakuyta; chay hina kikin kasqallataq qhipa qayakuynin ruwasqa kaptin hap’inqaku.

“Sapa kutin kay rikuchikuyqa allinta, sumaq yuyaywan yachakunanmi. Ñuqanchikqa yachaysapa virginakunaman icha mana yuyaysapa virginakunamanmi rikuchisqa kashanchik.” Review and Herald, October 31, 1899.

Imaynapachus ñawpaq angelpa willakuynin kallpachasqa karqa 11 agosto 1840 p’unchaypi, achka runakuna Millerita kuyuyman huñunakusqanku. Chaymanta 19 abril 1844 p’unchaypi, hatun huk clase runakuna chay kuyuyta saqerqanku. 22 octubre 1844 p’unchaypi, suyasqa yachayman hina, chaypi kasharqa hina pichqa chunka alma masinmi iñiypi ancha Santo Lugarman haykurqanku. Sichus yupayqa qaylla pichqa chunka alma masi hina karqa, paykunataq qallariypi kimsaka angelpa k’anchayninta qatirqanku, chayqa ima niyta munan mayqin p’unchay ñuqanchikman willasqa kaptin: “achkakuna”, ñawpaq kaq iskay angelkunaq willakuyninkunata chaskiqkuna kaspayku, “kimsaka kaqta, qhipa pruebay willakuyta, mana chaskiyta munarqanku”?

Tratonakuypa Kachaqnin usqhayllam hamurqa Templonman, hinaspa kicharirqan hanaq pachapi kashaq santuarioq k’anchayninta chaymanta kimsa kaq angelpa willakuynintapas pichqa chunka runakunaman, paykuna qatiqkuna karqan kimsa kaq angelpa experiencianman; ichaqa qallariypi ch’eqesqa karqanku. Chay hina llakikuyñinkutay aswan hatun karqa ñawpaq llakikuytapas aswan; ichaqa Hermana White niwasqanchikman hina, llakikuyñinku mana discipulokunapa cruz qhepapi llakikuyñinkuman hina hatun karqachu.

Iskay sapa parallel historiakunapi, Cristoqa llakikuywan qhiparakuqkunaman profetay siminta kicharirqan, hinaspa 1850 watakama, Hermana White ninmi payman rikuchisqa kasqanta, chay pacha Señorqa yapamanta makin mast’arispas llaqtanta huñunankupaq.

“1850 watapi 23 septiembre killapi, Señorqa rikuchiwaraqmi payqa makinta iskay kutita mast’arirqan llaqtanpa puchuqnin runankunata kutichimunanpaq, hinaspapas kay huñunakuy tiempopi llamk’anakuykuna astawan kallpachasqa kananpaq. Chiqichikuy tiempopi Israelqa maqasqa, llikisqa karqan; ichaqa kunan huñunakuy tiempopin Diosqa llaqtanta hampinqa, watanqapas. Chiqichikuypi, cheqaq kayta mast’arichinapaq rurasqa esfuerzokunaqa ancha

pisillata allin ruwayniyoq karqan, pisillata utaq mana imatapas hunt'arqan; ichaqa huñunakuypi, Dios pay kikin makinta churashaqtin llaqtanta huñunanpaq, cheqaq kayta mast'arichinapaq esfuerzokunaqa munasqanman hina rurayninta ruwachkanqa. Llapanmi huk sonqolla, kallpachakuspa kay llamk'aypi kanan. Rikurqanimi p'enqay kasqanta mayqenpas kunan huñunakuypi noqanchista kamachinapaq chiqichikuyta qhawarispasqajunata rimarimuyta; Diosqa kunan chay pachapi rurasqanmantapas mana astawan ruwasunman chayqa, Israelqa hayk'aqpas mana huñusqachu kanman. Cheqaq kayqa huk papelpi qillqasqa llusichisqa kananqa, willakuy simipi predicasqa kayninqa hina, chay hinaqa ancha necesariom." Review and Herald, November 1, 1850.

Chakatanpi disipulonkuna ch'iqichisqa karqanku, chay historiapi, kimsa p'unchaw qhipaman payqa qallarisqa ch'iqichisqa disipulonkunata huñunayta. Hinallataq 1844 watapa tukukuyninmanta niya kimsa wata qhipapi, Cristoqa qallarisqa ch'iqichisqa michiq aylluninta huñunayta. Chay historiapi payqa runankunata pusarqa rurasqa qillqasqa willaymanta llaqtarichiy llamk'ayta qallarinkupaq, hinaspataq Habacucpa ishkay tablankunamanta iskayñiqinta qillqachiyta, mayqinchus 1850 watapa tukukuyninpi rurakusqa karqa, hinaspataq 1851 watapa enero killapi Review and Herald nisqapi rantikuypaq haywarisqa qallarirqa.

1843 watapa qillqasqa siq'iqa karqan aycha hina rikuchiy ñawpaq kaq willakuyta mayqenchus templota picharqan, chaymi sayarichisqa karqan ñawpaq kaq hinaspa iskay kaq angelkunapa willakuyninkupa historiapi. Kimsa kaq angel chayamunanwan, Diosqa munarqan llamkayninta tukuyta hinaspa llaqtanta wasinman pusayta; ichaqa paykuna hatarirqanku ñawpaq Israel hina, chayraykutaq ñawpaq hinaspa kunan pacha Israelpas churakusqanku ch'in neqepin puriyman. Sichus chay Adventistakuna, pikunachus qallariypi chaskirqanku kimsa kaq angelpa k'anchayninta, iñiypi ñawpaqman purispa aparikuykuman karqanku paykunapa willakuyninpa aycha hina rikuchiqninta, mayqenchus 1850 watapa siq'i karqan, Jesuspa iskay kutin hamuyninta haykuchiyta atirqankuman karqan hinaspa wasinman ripuyta. Ichaqa paykunapa kamasqa karqan Josuéwan Calebwan historiata kutichiyta, hinaspa chunka mana kasukuq watuqkunapa historiantapas.

"Noqayku Adventistakuna, 1844 watapi hatun llakikuy qhepaman, iñiyninkuta sinchita hap'ipakuspa qhepakusqankuman, Diospa kicharimusqan providencianpi hukllachasqa qatiykachaspankuman, kimsa kaq angelpa willakuyninta chaskispankuman hinaspa Espíritu Santopa atiyninwan chayta kay pachaman willaspankuman, Diospa salvasqanta rikunkuman karqan; Señorqa kallpawan ruwaspa yanapawankuman karqan; llamk'ayqa tukukapunman karqan; hinaspa Cristoqa ñam karqaña hamunman, llaqtanta paykunapa premio chaskinankupaq apakapunampaq. Ichaqa, chay hatun llakikuy qhepapi iskayrayaypi mana allin yachaypi kasqan tiempopi, achka advent creyentekuna iñiyninkuta saqerparqanku.... Chay hinaqa llamk'ayqa hark'asqa karqan, hinaspa kay pacha tutayaypi saquesqa karqan. Tukuy Adventista cuerpoqa Diospa kamachikuyninkunapi hinaspa Jesuspa iñiyninpi hukllachakuspa sayarinqanku chayqa, ancha hukniraymi historiayku kanman karqan!" Evangelism, 695.

Juan Bautista hinallataq William Millerpas ñanta waqaycharqanku Cristo usqhaylla hamuspa huk llaqtata ch'uyanchananpaq; chay llaqtataq Santo Espírituypa atiyninwan salvaciónpa willakuyninta tukuy kay pachaman apananpaq. Cristopa discipulonkunaqa churasqa ruwanakuyta hunt'arqanku,

ichaqa Adventismopa qallariyninqa mana chayta ruwarqachu. 1856 watakamaqa Laodiceapa kasqayninman urmarqanku, “qanchis kuti” nisqapa aswan ñawpaq mosoq k’anchayninta mana chaskirqankuchu, hinaspataq 1863 watapi qallariqku aswan-aswan hatun mana kasukuyta, qaylla hamuq domingo ley kama. 1863 watapi mana kasukuyninkuqa chunka espíaqkunaq mana kasukuyninwan rikch’achisqa karqa. Chusku chunka wata chunlla puriypa tukukuyninpi ñawpaq Israelqa kutichisqa karqa chaylla pruebaman; chaymi huk ejemplota qun moderno Israelpas qallariy pruebaman kutichisqa kananpaq.

Kadespi chunka espiyakunapa hatarikuynin, chayqa Kadesllapim kutimuraq tawa chunka watakuna qhipaman. Chay chunka espiyakunapa hatarikuyninmi, tawa chunka wata purun sach’api puriyninta apamurqa, chaymi rikuchin 1863 watapi hatarikuyninta, maypichus kunan pacha Israel kikinkupa Laodicea sutiyuq purun sach’api puriyninkuta apamurqanku. Chay tawa chunka watakuna tukukuptin, ñawpaq Israelqa hukmanta Kadesman pusasqa karqa; chaymi reqsichin 1863 watapi hatarikuypi Millerita Adventismota picharqa chay pruebata, Pacto Qelqaq kachaqninmanta willakuqmi yapamanta usqhaylla Templonman hamuptin, kutimanta rurasqa kananpaq kasqanta.

Kay yachayta qatiqnin qelqapi mast’arisaqku.

“Galaadta Bashan suyukunata atipaypi, achkakuna yuyarirqaku chay ruwasqakunata, ñawpaqta casi tawa chunka watakuna ñawpaqpi Kadespi, Israelta unay chunlla puriymán condenasqanta. Paykuna rikurirqaku espía runakunapa willakuynin, Saminchasqa Hallp’apaqmanta, achka imakunapi cheqaq kasqanta. Llaqtakuna perqawan muyurisqa, ancha hatunkuna karqaku, hinaspa gigante runakuna tiyarisqaku chaypi, paykunawan tupachisqaqa hebreo runakunaqa taksha enanokuna hina karqaku. Ichaqa kunanqa rikuyta atirqaku paykunapa ñawpaq taytakunapa wañuchiq pantasqanqa Diospa atyninta mana confiaypi kasqanta. Chayllan hark’arqan paykunata mana chaylla yarkuyta sumaq allp’aman.”

“Ñawpaqta Canaánman yaykunankupaq wakichikushaspaqa, rurasqankuqa kunanmantapas aswan pisi sasachaywanmi kasqa. Diosqa llaqtanmanmi prometirqan: siminta kasukunkuman chayqa, payqa ñawpaqenkuta rinqa, paykunapaq maqanakunqa; chaymantaq avispa-kunatapas kachamunqa hallp’a tiyaqkunata qarqunanpaq. Nacionespa manchakusqankuqa manaraq llapallanpi hatarichisqa karqanchu, nitaq achka wakichiyapas rurasqa karqanchu puriyninkuta hark’anapaq. Ichaqa kunan Señor Israelta ñawpaqman riyninpaq kamachiptinqa, rikch’arisqa hinaspa kallpasapa awqakuna contrañanmanmi ñawpaqman purinankurqan, hinaspa hatun, allin yachachisqa soldadospa ejércitoenkuna contrañanwanmi maqanakunankurqan, paykunapa asuykusqankuta hark’anankupaña wakichikusqa kaqkunawan.”

“Ogwan Sihonwan atipanakuypi, runakunaqa kikiñan pruebamanmi apasqa karqanku maypichus ñawpaq taytankuna ancha sut’inchasqa hinata pantarqanku. Ichaqa kunanqa pruebaqa aswan sinch’i karqan, Dios Israelta ñawpaqman riychik nisqan tiempomanta nisqaqa. Ñanninkupi sasachakuykunaqa anchatam yapakurqan, Señorpa sutimpi riychik nisqa kaptin mana ñawpaqman rirqankuchu chaymanta. Chhaynatan Diosqa kunankamapas llaqtanta pruebaykun. Hinaspa paykunapa pruebat mana muchuyta atipankuchu chayqa, kutinmi payqa paykunata kikiñan punkuman pusamun; iskay kaq kutipitaq pruebaqa aswan qayllapi hamunqa, ñawpaq kaqmantaq aswan sinch’i kanqa. Kayqa chhaynallam qatiqlapi ruwan,

pruebat apayta atinkukama, utaq sapa kuti mana kasukuk hinalla kashaqtinkuqaqa, Diosqa paykunamanta k'anchayninta hurqun, hinaspan tutayaypi saqen.” Patriarchs and Prophets, 436, 437.